

babilitatem habeat opinio errantis magistri, si adesse probabilis requiritur, ut errorem non contineat?

433 Tertia conclusio est: sola auctoritas unius Doctoris non reddit opinionem probabilem, nec est sufficiens fundamentum eam tenendi, & secundum illam operandi, si in contrarium sit communis opinio, ita tenent Bart Bald & Legista in l. 2. c. De pen. judic. quia male iudicavit. Innoc. Jo. Andr. & Canonista hic, & in c. 1. supra eodem, & communiter Doctores supra copiose relati in 3. questione in 21. fundamento pro parte negativa, n. 276. Et probatur auctoritate Aristotelis alias citati in 1. Topic. c. 1. tum ait: Probabilia autem sunt quae videntur omnibus vel pluribus. Ergo a contrario quae videntur uni tantum, minime sunt probabilia. Item probatur in l. 1. ibi: Sane crebrior apud veteres opinio est, ff. De offic. Quaestio. & in c. Novimus, ibi: Quotundam est opinio a pluribus approbata, de ver. signif. Item probatur ratione, quia communis sententia facit rem claram, & apertam. Decian conf. 2. n. 76. volum. 1. integrum enim est iudicium, quod plurimorum sententia confirmatur. c. Extra conscientiam, c. 4. dist. c. Prudentiam, §. Illa quippe, de offic. delegat. Quod si vox populi, vox Dei, quanto magis vox sapientum communiter consentientium? Ad hoc c. De quibus, iuxta gloss. in ver. Seniores, 20. dist.

434 & l. ult. c. De fideicom. Contestat quod notat Innoc. in c. Inquisitionis, n. 5. de accus. ubi ait, vocem communem praefertit dicitur paucorum, & quod scripsit Bald. in conf. 112. incip. De generali natura, n. 7. lib. 2. videlicet, raro bene loquitur qui contra omnes loquitur, & quod notat Petrus Hispanus in Summul. tract. 6. in c. de redargut. & falso, ubi dicit: Inopinabile est quod est contra opinionem omnium, vel plurium, vel maxime sapientum. (Et hic iunge quae dicuntur in sequenti conclusione n. 442. Verumtamen, ut inquit Menoch. de praesumpt. lib. 2. praesumpt. 7. n. 39. Non dicitur communis opinio, quae plures Doctores eam asserentes habet, nulla disputatione praemissa, sed profundiorie, & ut ajunt, per transennam illam sequentes. Et concordat Alciatus de praesumpt. reg. 1. praesumpt. §. 1. n. 2. vers. Item intellige. Card. Mantica de conjectura ultim. volunt. lib. 11. tit. 3. n. 4. Thom. Sanchez in Decalog. lib. 1. cap. 9. n. 9. ubi similiter ait: Non dicitur autem communis ex Auctorum numero, qui priorum vestigia instar ovium sequentes, nulla disputatione praemissa, eam asserunt: sed communis dicitur si pauciores Doctores habeat, qui utriusque partis rationibus discussis, & perpensis, illam asserunt.

435 Et idem monuit Bassius in Floribus Theologiae moralis in ver. Conscientia, n. 8. §. Vi opinio cognoscatur, in hac verba: (Opinionem probabilem non facit multitudo Doctorum eam sequentium, si eam non confirmet optimis rationibus; quia negare non possumus turbam Doctorum aliquando amplecti opinionem absque delectu rationum, aut saltem rationibus non exacte ponderatis. Unde optimè Navar. in Manual. cap. 27. n. 289. ait (communioem cenferi opinionem approbatam à sex, vel septem auctoribus Classicis rem ex professo tractantibus, quam à quinquaginta sola ferè pe-

porum auctoritate duobus) Allegat Alexandrum conf. 202. Visio themate, n. 7. lib. 7. & consentiunt Sanchez de Matrim. tom. 1. lib. 3. dist. 44. n. 2. & Paulus Comitulus, & ante eos Jo. Major, quorum verba superius retulimus in 3. q. n. 348.

436 Limita nunc tertiam conclusionem superius firmatam, ut procedat si rationes opinionis singularis, & opinionis communis sint aequales, vel quasi aequales, tunc enim explorati juris est opinionem singularem unius Doctoris nullam facere probabilitatem contra opinionem communem: secus verò si opinio unius Doctoris ita resolveret argumenta contraria, & confirmaret sua, & suam redderet aut certam, aut longe probabiliorē; tunc enim esset sufficiens fundamentum eam tenendi, & secundum illam operandi etiam contra communem. Hanc limitationem admittunt communiter omnes Theologi, ut attestatur novissime Candidus Philaethus in tract. De opinionum praxi, quae 8. pag. 158. vers. Dico primo, & in specie eam tenent Vafquez in 1. 2. qu. 19. art. 6. dist. 62. cap. 4. in princ. Azorius Institut. moral. lib. 2. cap. 17. quae 6. Salas 1. 2. quae 21. dist. un. scilicet 7. n. 74. & alii apud Sanchez in Decal. tom. 1. lib. 1. cap. 9. n. 10. & consentiunt Jurisperiti, qui unanimiter tradunt communem opinionem non esse attendendam, cum contraria melioribus rationibus, & argumentis probatur. Ita Jo. Andr. Abb. & Felin. in cap. 1. supra eod. & complures alii, quos superavit in 3. q. n. 276. quibus addimus Rotam decis. 501. post princ. part. 1. divers. Seraph. decis. 1360. an. 2. & in Romana de Ghezziis, 9. Februarii 1635. coram Card. Panziolo, & saepe alias: & probatur efficaciter in d. l. 1. §. Sed neque. C. de ver. lur. encl. in cap. 1. de ijs, quae sunt à major. par. Capit. & in c. Sane quippe 9. dist. Quinimo iustus, & aequus est illi sententiae inhaerere, quae melioribus rationibus fulcitur, etiam si Imperator sit in opinione contraria, l. Amilius, ff. De Minor. Dec. conf. 2. 19. Visio, in princ. Quod enim quis magis ratione nititur, eo majoris auctoritatis ejus verba esse videntur, ut legitur in §. 1. dist. 20. Unde Augustinus dicebat: verbo credendum, disputatione pugnandum, ratione vincendum, ut refertur in cap. Vides, 23. q. 6.

437 Ceterum admonendi sumus in hoc magna cum circumspectione, & cautela procedendum esse, ne crebro, & passim à communi opinione recedamus sub praetextu, quod contraria sit probabilitas: nam, ut inquit Angelus in ver. Opinio, n. 1. & Sylvest. ibidem num. 2. Non licet à communi sententia recedere, nisi habenti pro se rationem certam, & convincentem. & Salon. in 2. 2. quae 63. art. 4. contro. 1. in ult. notab. scripti, eos, qui in rebus moralibus parum versati sunt, non posse tuta conscientia quod in uno, vel altero Doctore invenerint, sequi: quia potest illis probabilis videri ea sententia, cum tamen apud peritos non talis habeatur. Quare concludendum est cum Hostien. in cap. 1. in fin. sup. eod. videlicet communem opinionem semper esse tenendam nisi notorie male dicat, vel rationabiliter convincatur: & concordant ibi Joan. Andr. itidem in fin. & reliqui omnes, ut tuus dictum est supra in eod. 21. fundamento n. 276.

442 Quarta conclusio à praecedenti non abhincilis, Sola auctoritas unius Doctoris non reddit opinionem probabilem, nec est sufficiens fundamentum opinandi, & recte operandi, quando in contrarium sunt plures Doctores aequalis vel majoris ponderis. Ita Jo. Major in 4. quae 3. prol. concl. 5. ubi ait: Dnibus circumspectis major fides datur, quam unistribus, quam duobus; quatuor plus quam tribus, & sic sine fine. Et probatur quia secundum Philosophum alias citatum 1. Topic. c. 1. & S. Thomam in opus. de falsac. cap. 2. Probabilia sunt quae videntur omnibus, vel pluribus. Ergo quae videntur paucioribus, non sunt probabilia. Item probatur in c. In canonico. 19. dist. ubi Augustinus ait: (In eis verò (scilicet scripturis canonicis) quae non accipiuntur ab omnibus, praerogat eas, quas plures, gravioresque accipiunt, eis, quas pauciores, minorisque auctoritatis Ecclesiae tenent.) Item probatur ex verbis Edicti Theodosij Imperatoris superius relatis in 3. quae. in 22. fundamento pro parte negativa, videlicet, (Ubi diversa sententia proferuntur, potior numerus vincat Auctorem, vel si numerus aequalis sit, ejus partis praecedat auctoritas, in qua excellentis ingenij vir Papinianus emineat, qui ut singulos vincit, ita edicit duobus, facit textus in c. Prudentiam, §. Illa quippe, ibi: Duobus quam unis, tribus, quam duobus, de offic. deleg. & in l. Duo ex tribus, ff. De re judic. Item probatur ratione, quia cum pro una parte sint plures Doctores aequalis, vel majoris ponderis, & pro alia pauciores, necesse est, ut altera intellectus declinet in eam partem, quae majori pondere auctoritatis praerogatur, cum secundum Philosophum in 2. de Anima text. 153. opinari non sit in nobis, ut fufius explicatum est supra in 3. qu. in 1. fundamento partis negativae n. 257. Deum cum opinio, in qua rationes sunt aequales, sed praeponderant Auctores, sit probabilior, ut in 1. Topic. d. cap. 1. Haec, 3. conclusio probatur omnibus fundamentis, quibus in 3. quae. probatum est in consuetu opinionum eligendam esse probabiliorē.

443 Procedit tamen haec conclusio, ut praedixi, in eo tantum casu, in quo rationes utrinque sint aequales, vel quasi: tunc enim opinio unius non est opinabilis contra opinionem plurium aequalis, vel majoris gravitatis: secus verò si opinio unius esset verior, seu probabilior, & validioribus rationibus munita, quia tunc praerenda esset opinioni nedum plurium, sed etiam communi, ut pluribus probatum est in praecedenti conclusione n. 438.

444 Quinta Conclusio: Auctoritas unius, vel alterius, aut etiam plurium Doctorum non reddit opinionem probabilem, ita ut sic sufficiens fundamentum opinandi, & operandi, quando in contrarium sunt totidem Doctores aequalis ponderis, & rationes utrinque sunt pares; Imò intellectus nec moraliter, nec physice potest eligere utramque vel alteram, quia secundum Philosophum saepius citatum in 2. de Anima, text. 153. Non habet libertatem ad libitum opinandi, sed in aequilibrio auctoritatum utrinque aequalium, & rationum aequè probabilium, & sic in paritate contrariorum motuum cogitur quiescere, & remanet suspensus, ac dubius, ut pluri-

bus argumentis ad hominem probatum est sup. in 2. quae. in 1. conclusione pro parte negativa, an. 125. usque ad n. 171. & praeteritum in 1. c. 2. c. 14. c. 16. fundamentum, n. 162. Et in hoc dubio tenetur ex praepro sequi opinionem tutiorem, ut ibidem fatissime firmatum est in 2. conclusione ab eod. n. 171. usque ad n. 191.

445 Sexta conclusio: Cum pro una parte sint Doctores numero plures, & pro contraria graviores, censentur esse aequalis auctoritatis, ut est text. singularis in d. c. In canonico, in fin. 19. dist. ubi Augustinus ait: (Sicutem alias (scilicet canonicas scripturas) invenerit à pluribus, alias à gravioribus haberi (quamquam hoc inveniri vix possit) aequalis tamen auctoritatis eas habendas puto.) Ratio est, quam ibi reddit gloss. in ver. Plures: quia dignitas personarum compensatur cum numero, & est simile in testibus, ut cap. In nostra, de testib. c. In creditoribus, ut l. Majorum ff. De passis. Et patet exemplo statere, quae sit in una parte habeat unicam portus unius librae, & in alia duodecim distinctas unius, remanet aequilibrium, & in neutram partem inclinatur. Sic intellectus si pro una parte habeat plures auctores, & pro alia graviores, & rationes utrinque sunt aequales, in hac paritate contrariorum motuum neque in hanc, neque in illam partem declinare potest, sed cogitur quiescere, & remanet suspensus, ac dubius. Et in hoc dubio non habet facultatem eligendi utramque opinionem, vel alteram, cum opinari non sit in nobis, sed tenetur omnino sequi partem tutiorem, ut dictum est in praecedenti conclusione.

447 Septima conclusio est: Cum pro una parte stat opinio unius, vel alterius, aut plurium Doctorum, & pro alia stant totidem auctores, qui tamen sunt magis fide digni, & majoris ponderis rationes verò utrinque sunt aequales, vel quasi aequales, & tunc auctoritas Doctorum minoris ponderis non reddit opinionem probabilem, ita ut sit sufficiens fundamentum opinandi, & operandi. Imò, ut inquit Paulus Comitulus lib. 5. quae 17. nisi quis habeat conscientiam, seu fidem quod illi Doctores, quos sequitur, sint magis fide digni, quam alij, peccat illos sequendo, qui sentiant pro parte periculosa. Probatur in d. cap. In canonico, in fin. 19. dist. nam ibi Augustinus dicit: (Scripturas canonicas, quarum aliae recipiuntur à pluribus, & aliae à gravioribus, aequalis auctoritatis esse habendas,) nimirum quia gravitas aequipollet numero, & fit aequilibrium, ut dictum est in conclusione praecedenti. Ergo si pro utraque parte sint numero pares, sed pro una sint graviores, non fit amplius aequilibrium, sed praeponderat pars illa, in qua graviores reperuntur, sicut si in dextera parte statere sint duodecim distinctae unciae, & in parte sinistra duodecim distinctae librae, proculdubio numerus unciarum utrumque aequalis minime aequipollet ponderi duodecim librarum, sed librae unciae praeponderant. Item probatur ex praecitato loco Aristotelis primo Topic. cap. 1. ubi habetur (probabilia esse quae videntur sapientibus, vel pluribus, vel maxime notis, atque praecipuis,) ut ibi explicat Alexander, & Boetius de differ. Topic. c. 4. post principium. Ergo in paritate numeri sapientium solum maxime notis, & praecipuis reddunt opinio-

nem probabilem. Ac demum probatur omnibus motibus, quibus in 3. quest. probatum est in conflictu opinionum sequendam esse magis probabilem, & præsertim ex illo, quod non sit liberum opinari, de quo supra n. 2. 57. Ergo nec physicè opinari possumus, nisi illam partem, quæ habet graviora motiva: & consequenter in paritate rationum utrinque probabilem, ubi sunt auctoritates majoris ponderis, illam partem opinari necesse est.

448 Octava, & ultima conclusio: Auctoritas unius gravis Doctoris reddit opinionem probabilem, & est fundamentum sufficiens eam tenendi, & ad praxim deducendi, si in contrarium nullus occurrat Doctor, & utrinque sint rationes æquæ probabiles. Ratio hujus conclusionis est, quia rationes opinionis auctoritate munitæ præponderant rationibus æquæ probabilibus alterius opinionis auctoritate destitutæ: Nam, ut inquit S. Thom. in 1. 2. quest. 1. 3. art. 6. ad 3. Nihil prohibet si aliquando duo æqualia proponantur secundum unam considerationem, quin circa alteram consideretur aliqua conditio, per quam emineat, & magis flectatur voluntas in ipsum, quam in aliud. Unde in æquilibrio rationum opinio, cui favet auctoritas, judicari debet probabilior, & consequenter hæc conclusio probatur omnibus 4. 2. fundamentis, quibus in 3. quest. probatum est ex duabus opinionibus oppositis probabiliprem esse eligendam. Confert. text. in c. fin. de Presbyt. non baptiz. ubi in questione An ordinatus ante Baptismum recipiat ordinis characterem, referuntur rationes hinc inde probabiles, & tandem præciliatur sententia, cui favet auctoritas Concilii. Item confert dictum S. Bonaventuræ supracitati, n. 423. videlicet pondus auctoritatis inclinatur ad actum, præcipue si grave sit. Ergo cum statera intellectus habeat rationum pondera utrinque æqualia, & in altera lance ultra pondus rationum habeat etiam pondus auctoritatis, necesse est ut inclinetur in eam partem, in qua pondera simul juncta sunt graviora. Sicut cum probationes ex utraque parte sunt æquales omnino, & pares, quælibet minima præsumptio, vel probatio pro una parte facit illam prævalere, ut notat Alex. conf. 236. Per spectu, n. 6. vers. Et quilibet probatio levis etiam minus legitima, lib. 6. Allegat Baldum post glossam in cap. 1. §. si duo, de pace tenend. in istud feudor. & idem Alex. conf. 112. in causa n. 8. in fin. lib. 4. Marhl. singul. 271. Testis de audita.

449 Ita que pro coronide concludamus ita demum auctoritatem unius Doctoris in moralibus efficere opinionem probabilem, ita ut liceat eam tenere & ad praxim deducere, si sex conditiones infra scriptæ simul concurrant.

Prima est, ut Doctor ille sit in morali materia petitus, & timorata conscientia, ut constat ex dictis supra in princ. hujus quartæ questionis, n. 403. alioquin ejus auctoritas nihil conferret ad probabilitatem, sed vis tota constituita esset in momentis rationum, arg. l. 1. §. Sed neque C. De veter. Iur. encl.

Secunda est, ut articulo examinato moveatur non levibus fundamentis, nam auctoritas rationibus destituta nihil habet probabilitatis secundum ea, quæ dicta sunt supra à n. 406. usque ad n. 418.

Tertia est, ut opinio illa non contineat errorem contra legem Dei, vel Ecclesiæ, ut patet sup. in 2. concl. n. 425.

Quarta, ut non sit contra communem aliorum opinionem, ut in 3. & 4. concluf. n. 433. & 442. nisi opinio singularis sit verior, ut n. 438.

Quinta, ut opinio unius Doctoris non habeat contra se opinionem æquæ probabilem, eo quod in oppositum sit alius Doctor paræ auctoritatis, & rationes utrinque sint quales: nam eo casu ex æquilibrio, & æqualitate contrariorum motuum mentis oritur præcili dubitatio: & ideo ex præcepto oportet sequi partem tutiorem, ut patet ex dictis supra in 5. & 6. concluf. n. 444. & 445.

Sexta & ultima conditio est, ut contraria opinio non sit magis probabilis, quia tunc tam physicè, quam moraliter necesse est illam sequi secundum ea, quæ dicta sunt supra in 7. & 8. conclusione n. 447. & 448. & latissimè probatum est quadraginta duobus fundamentis in 3. quæst. principali per totam.

Qui vero his conditionibus non concurrentibus in materia morum sequitur opinionem unius Doctoris pro parte periculosa, is plane agit contra conscientiam, & distamen rationis, & ideo adest ad gehennam, ut c. Per tuas, si 2. cum ibi notatis per Abb. & Doctores de Simon. & c. Quoniam omne, de prescrip. & sicut dictum est supra in 3. q. n. 260.

Quæ tamen omnia reverenter subijcio determinationi, ac censuræ Sanctæ Matris Ecclesiæ. Et ex his absolutus sit præsens tractatus de opinione probabilis ad laudem Dei omnipotentis, qui est gloriosus in sacula Amen.

DE CONSTITUTIONIBVS

Cap. Cum omnes.

S Y M M A R I V M.

- 1 Intellectus triplex hujus cap. & n. seq. usque ad n. 11.
- 2 Constitutio capituli super his, quæ pertinent etiam ad Episcopum, sine Episcopo facta non valet.
- 3 Capitulum sine Episcopi consensu non potest statueri super residentia.
- 4 Nec super statu Ecclesiæ.
- 5 Consuetudo non inducitur per observantiam juris communis.
- 6 Rescripti, vel privilegii idem continentis quod jus commune, non oportet mentionem facere in secundo rescripto, vel privilegio.
- 7 Idem in statuto, vel consuetudine.
- 8 Constitutio Capituli, quæ non est communis omnibus, & per quam tollitur antiqua consuetudo, non valet.
- 9 Constitutio Collegii in damnum aliquorum, & commodum aliorum, cessante rationabili causa, non tenet.
- 10 Major pars Capituli sine rationabili causa non potest tollere consuetudinem, utilitatem privatam nutriendo.

Con-

11 Consuetudo non residentis, & percipiendi fructus beneficii in absentia an valeat. & n. seq. usque ad n. 36.

Quid in beneficiis simplicibus n. 12. Et quid in beneficiis in cathedralibus, & collegiatis ecclesiis, n. 18. Et quid in beneficiis curatis, n. 36.

12 Beneficia omnia de jure communi scripto residentiam requirunt.

13 Beneficium datur propter officium.

14 Beneficia simplicia de generali consuetudine personalem residentiam non requirunt.

15 Sed satis est illi deservire per substitutum.

16 Consuetudo non residentis in beneficiis simplicibus valida est.

17 Consuetudo abstinendi plura beneficia simplicia, si unus sit sufficiens ad sustentationem, an valeat.

18 Consuetudo percipiendi fructus præbende in absentia in cathedralibus ecclesiis valet de jure communi.

19 Clericus vagabundus potest ad residentiam revocari, licet ejus beneficium personalem residentiam non requirat.

20 Consuetudo percipiendi fructus præbende in absentia an valeat eo casu, in quo Canonici absens non inservit per substitutum.

21 Et quid post Concilium Tridentinum.

22 Consuetudo immemorabilis, secundum quam ex quavis causa, & ultra tres menses ab ecclesiis cathedralibus abesse licet, sublata est à Concilio Tridentino.

23 Consuetudo ecclesiæ Compostellana, quæ dignitates absentes pro justitia ministranda habentur pro presentibus, sublata est à Concilio.

24 Consuetudo etiam immemorabilis non excusat Canonicos ab aliqua hora illius diei, quo choro interesse tenentur eo prætextu, quod adsint alij ab ipsis missi.

25 Consuetudo non residentis cum ecclesiis, vel dignitatibus nullis habens veritatem, licet valeat de jure communi, tamen sublata est à Concilio Tridentino in canonicis & curatis.

26 Archiepiscopus, & Archiepiscopus Auximianus tenentur residere, licet nullas habeant reditus, sed solum stallum in choro.

27 Decanatus Clodien. habens nudam præminentiam in ecclesiis sine jurisdictione, fructibus, dote, voce, & loco in capitulo, residentiam non requirit.

28 Canonici an possint in servitio ecclesiæ, & chori se invicem substituere.

29 Et quid in absentibus à civitate.

30 Et quid in permittentibus in suburbio.

31 Consuetudo etiam immemorabilis non residentis in collegiatis ecclesiis insignibus non valet.

Et quid in non insignibus, ibid.

32 Immemorabilis consuetudo non residentis intelligitur si à nulla profus solitudo fuerit resideris, sed si alij resederint, alij non.

33 Canonici collegiarum etiam non insignium, quibus cura animarum incumbit, tenentur residere non obstante contraria consuetudine, etiam immemorabili.

34 Consuetudo immemorabilis percipiendi in absentia quotidianas distributiones non tenet.

35 Canonici absentes tribus mensibus à Concilio permitti non licet antur distributiones, etiam si ab immemorabili tempore illas percipere consueverint.

Prosp. Fagn. in 1. Decretal.

35 Consuetudo etiam immemorabilis non residentis in beneficiis curam animarum habentibus, & eis que per alium deservendi est corruptela.

37 Capitulum cathedralis etiam sine Episcopo potest statueri de his, quæ propria ipsius Capituli negotia respiciunt.

Et an possit ejusmodi statutis, quo firmius observentur, penas adjicere. ibid. & n. seq. usque in finem.

38 Penam imponendi facultas à jurisdictione dependet.

39 Canonici possunt se obligare ad penam quasi conventionaliter pro observantia statuti.

40 Penam stipulari possunt pacifcendo partes etiam privatas.

41 Capituli major pars ubicunque de necessitate, vel utilitate Ecclesiæ agitur, potest præjudicare minori in his, quæ competunt Canonico, ut universis.

24 Absentes vocati, aut non vocati in casibus, in quibus non sunt vocandi, tenentur stare deliberationi facta à majori parte presentium.

43 Capitulum potest penas adjicere quasi conventionaliter ex his, quæ pacto privatorum promittunt, ac in conventionem deducti possunt.

Et sufficit consensus majoris partis, ibid.

44 Statuta Capituli cum penæ adjectione non afficiunt successores, nisi ab Episcopo fuerint confirmata.

CUM OMNES. Legitur tripliciter. Prima lectura est Innocentij sub n. 1. vers. Vel dicit illud habere locum, & Bernardi Compostellani n. 4. vers. Vnde cum statutum, & exultantium hunc textum esse intelligendum in Constitutione edita à Canonico super Residentia sine consensu Episcopi: potissima enim causa cur non valuit hæc constitutio secundum Compostell. n. 5. fuit quia non intervenit Episcopi consensus, non autem quia esset injulta: non enim iniquum est secundum Innocen. ut antiqui Canonici in suis consuetudinibus remaneant percipiendi fructus in absentia; & novi, qui scienter legem novam admiserunt, ea ligentur, & fructus in absentia non percipiant; quia Constitutio futura respicit, non præterita, & Cognoscens, supra eod. c. Ante 31. dist. & c. fin. inf. eod. Et secundum hanc lecturam. Hæc Decretalis hoc intendit Constitutio capituli super his, quæ pertinent etiam ad Episcopum sine Episcopo facta non valet. Verum hæc lectura non congruit litteræ, quæ nihil dicit de Episcopo secundum Cardinalem hic in princ. & n. 3. in 3. opposit. vers. Terrò soluit Innocentius. Est tamen in se vera, quia Capitulum sine Episcopo non potest super residentia constitutiones condere. c. penult. inf. à eod. & not. gloss. in c. 2. in ver. Ex hoc de verb. significat lib. 6. Facit. c. Cum consuetudinis infra de consuetud. & tenent hic Innoc. & Compostell. loci citati Card. ubi sup. & in 3. oppositio n. 4. & Abb. n. 3. vers. secundus in electione. Cum residentia Clericorum spectet ad officium Episcopi sine cujus licentia Clerici peregrinari non debent. & Non oportet de consecr. dist. 5.

Nec oblat textus in c. Cum dilectus, inf. à de Cler.

h. 3

non